

TREŠDIENA, 26. JŪNIJS, 2019
NR. 121(8117) CENA 0,99 EIRO

Diena

Saražotās produkcijas galvenais eksporta tirgus ir Igaunija. Latvijā alus nozare ir jūtami pārregulēta, intervijā apgalvo Valmiermuižas alus darītavas saimnieks Aigars Ruņģis **8. lpp.**

Krājējus gaida aizvien grūtāki laiki, lai nopelnītu, būs jāuzņemas lielāki riski **2. lpp.**

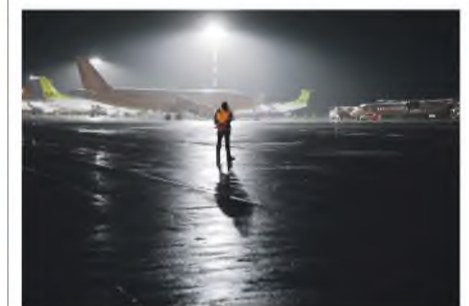
Latvijas pagaidu valdība izkāpj krastā. Kuģa Saratov sagaidīšanai Liepājā - 100. Svinēs trīs dienas **16. lpp.**

Skaistnātrītes viegli audzēt. Košas un daudzveidīgas, bet augšanas apstākļu ziņā pieticīgas
Dārza Diena

Neiepriecinoša perspektīva
Ieceres autori oficiāli kategoriski noliedz, ka mini-BOT būtu paralēla valūta, kuras ieviešana ir pretrunā ar ES likumdošanu. **2. lpp.**

Neatklāj airBaltic rezultātus

Līdz pat 30 miljoniem eiro – šādus neoficiālos datus par nacionālās aviokompānijas *airBaltic* šā gada pirmā ceturkšņa operatīvajiem zaudējumiem *Dienai* min avoti Satiksmes ministrijā. **3. lpp.**

Demokrātu kandidāti pirmo reizi debatēs

ASV prezidenta vēlēšanas ir paredzētas tikai 2020. gada novembrī, bet jau tagad pilnā sparā rit priekšvēlēšanu kampaņa. **7. lpp.**

Rūgtums par neieinteresētību

Forsbergs sašutis par gulējušajiem Starptautiskās Olimpiskās komitejas balsotājiem, zviedri – par savas valdības minstināšanos. **14. lpp.**

▲ **KAD** aptuveni puse kreditoru būs pārbaudīti, nauda viņiem izmaksāta, tajā brīdī tad droši vien varēsīm teikt, ka process ir visiem saprotams un visos posmos strādā, – komentējot ABLV pašlikvidācijas procesa sarežģītību, saka Eva Berlaus un Andris Kovaļčuks.

FOTO - AIVARS LIEPIŅŠ, DIENAS MEDIJI

Gads ABLV Bank pašlikvidācijas zīmē

Šāds process nav normatīvos regulēts, valstī nav tādas pieredzes. Likuma regulējums domāts gadījumam, ja likvidē mazāko, nevis lielāko banku. Tā apstākļus raksturo ABLV Bank likvidācijā iesaistītie **4. lpp.**

WWW.DIENA.LV Seko līdzī jaunākajām ziņām ne tikai portālā, bet arī sociālajos tīklos, piedalies konkursos un laimē ielūgumus uz dažādiem koncertiem!

Balansēt starp ātru un adekvā

Par to, kādā stadijā ir ABLV Bank pašlikvidācija, Romāna Meļņika intervija ar **ABLV Bank likvidatoru, finanšu ekspertu Andri Kovaļčuku un zvērinātu advokāti, Sorainen Latvijas biroja vadošo partneri Evu Berlaus**, kura arī aptuveni gadu bija šīs bankas likvidatore

Ir aptuveni gads pagājis, kopš uzsākta ABLV Bank pašlikvidācija. Kas šajā laikā paveikts, un kādā situācijā šis process ir šobrīd?

Andris Kovaļčuks. Gads lielā mērā pagājis kreditoru pārbaudes metodoloģijas izstrādē. Viss sākās ar pašlikvidācijas plāna sagatavošanu, kas ir kā lielais rāmis. Nākamais darbs, un tas aizņēma vairāk laika, bija sagatavot procedūru par to, kādā veidā auditor-kompānija EY pārbaudīs kreditorus. Šā gada 6. martā šī procedūra tika apstiprināta. Šobrīd tuvojās beigām pirmo kreditoru pārbaudes, mēs gribētu trešā ceturkšņa ietvaros veikt jau pirmos maksājumus kreditoriem.

Diezgan sarežģīts bija ceļš līdz pašlikvidācijai. Vispirms ilgstoši bija neskaidrība par to, vai bankai ļaus pašlikvidēties, pēc tam Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests (kontroles dienests), kas turpmāk darbosies ar nosaukumu Finanšu izlūkošanas dienests, arī vilcināja procesu, aizbildinoties, ka viņiem trūkst resursu visu kreditoru pārbaudei.

A. K. Pagājušā gada notikumi visiem, tajā skaitā arī valsts institūcijām, radīja šoku. Sākot ar pērnā gada februāra beigām, kad ABLV Bank akcionāri lēma par bankas pašlikvidāciju, parādījās ļoti daudzi juridiski jautājumi par to, kā kaut ko šādu var realizēt Latvijā.

Eva Berlaus. Jo šāds process nav normatīvos regulēts, valstī nav bijis tādas pieredzes. Likumā bijuši kādreiz ielikti vispārēji principi, bet bez reāla pamata, un tad, kad šāds process reāli jānovada, visi saprot, ka nav ne pieredzes, ne arī pietiekama darbību detalizējuma likumos.

A. K. Skaidrs, ka pagājušogad visi iesaistītie, tostarp gan mēs, gan valsts institūcijas, uztraucās par to, kādā veidā viss notiks un kāda būs katra loma tajā visā. Bet, runājot par Kontroles dienestu jeb Finanšu izlūkošanas dienestu, viņi tikai tagad sāks saņemt pirmos ziņojumus par kreditoriem. Tā kārtība ir tāda, ka no sākuma EY veic savu pārbaudi un tikai tad, ja pārbaudes rezultāti ir tādi, ka par tiem jāziņo Finanšu izlūkošanas dienestam, tad arī Finan-

šu izlūkošanas dienestam sākas pie šī darbs.

E. B. Un līdz ar to, protams, šobrīd vēl līdz galam nav zināms, cik būs šādu papildu pārbaudāmo. Mēs zinām kopējo kreditoru skaitu, zinām, cik lietu izskatīs EY, bet, cik no tām aizies Finanšu izlūkošanas dienestam, nav zināms.

A. K. Bet kas šajā sakarībā ir svarīgi – ka tas nenotiks lavīnveidīgi, nebūs tā, ka, piemēram, nākamajā piektdienā Finanšu izlūkošanas dienestā nonāktu uzreiz 3000 lietu. Tā nebūs. Zinām, ka EY pārbaudes aizņems vismaz divus gadus, jo viņiem jāiziet cauri visai kreditoru datubāzei, attiecīgi arī valsts institūcijām tas darbs būs izklaidēts šajā divu gadu periodā.

Cik lielā mērā uz šo brīdi vēl ir kādas neskaidrības, kā viss tālāk darāms? Iepriekš pieminējāt, ka normatīvos šādas lielas bankas pašlikvidācija bija, ja tā var teikt, iezīmēta tikai vispārējos vilcienos.

A. K. To tikai prakse rādīs. Kad, piemēram, aptuveni puse kreditoru būs pārbaudīti, nauda viņiem izmaksāta, uz to brīdi tad droši vien varēsīm teikt, ka process ir visiem saprotams un visos posmos strādā. Šobrīd esam stadijā, kad beidzies teorijas pirmais posms un ir iestājies prakses sākums, kad pirmie kreditori tiek pārbaudīti, no tā sagaidāmi pirmie secinājumi, bet vēl nevar izdarīt sistemātiskus spriedumus. Saprotams arī, ka pirmo kreditoru pārbaudes prasīs ilgāku laiku, jo visiem pārbaudītājiem ar visu būs jāiepazīstas, jāpārdomā procedūras, jāizveido kārtība, kā viņi turpmāk darbosies.

Vai kreditori apzinās, ka tas viss prasa noteiktu laiku, viņi neceļ iebildumus par to, ka viņiem uz naudas izmaksu jāpagaida?

E. B. Tā gluži laikam nav, ka viņi visi mierīgi gaidītu, – cilvēki ir ļoti dažādi, ir arī tādi kreditori, kas ļoti bieži interesējas, kad tad tiks uzsākta tieši viņu dokumentu pārbaude un naudas izmaksa viņiem. Mēs, protams, cenšamies informēt par lietu kārtību.

A. K. Šī kreditoru informēšana, brīžiem vienkārši nomierināšana, situācijas izskaidrošana par to, kas notiek, kādā stadijā atrodamies, mū-

▲ EVA BERLAUS UN ANDRIS KOVAĻČUKS akcentē, ka valstij būtu ļoti vērtīgi izmantot ABLV Bank pašlikvidācijas pieredzi, novēršot tās laikā atklātās likumu un citu normatīvu nepilnības. Tad «nākamajiem, kam būtu jāiet šis ceļš, tas būtu jau krietni skaidrāks. Tas arī mazinātu tos riskus, kas bija daudz apspriesti pagājušogad,» norāda Eva Berlaus.

Šobrīd esam stadijā, kad beidzies teorijas pirmais posms un ir iestājies prakses sākums

su pusē īstenībā prasa diezgan lielu darbu.

E. B. Vislielākās bažas kreditoriem bija tajā posmā, kad norisinājās metodoloģijas apstiprināšana, arī mēs tad centāmies runāt skaļi par to, ka ir vilcināšanās valsts iestāžu pusē, jo mums šķita, ka lēmums var tikt pieņemts ātrāk. Tagad metodoloģija apstiprināta, tālākais vismaz pagaidām ir tikai darba jautājums, protams, ja vien atkal neaktualizēsies kaut kāds jauns jautājums.

A. K. Valsts puses spējas pildīt savas funkcijas šajā kontekstā tests būs droši vien tad, kad tiks prezentēti pirmo pārbauzu rezultāti. Redzēsim, kas notiks tad, vai būs darbības, kas izriet no apstiprinātās metodoloģijas, vai atkal tiks aktualizēti kādi jauni jautājumi.

Kā šobrīd vērtējat savu sa-

darbību ar Kontroles dienestu jeb Finanšu izlūkošanas dienestu, ar FKTK un citiem iesaistītajiem?

A. K. Sadarbība ir arvien konstruktīvāka. Bankas likvidācija, protams, notiek FKTK striktā uzraudzībā. Citām institūcijām ir katrai sava loma šajā procesā, dažādos tā etapos. Mēs cenšamies pēc iespējas labāk palīdzēt šīm institūcijām, sniedzot tām nepieciešamo informāciju, atbildot uz jautājumiem u. tml. Regulāri saņemam arī ļoti daudzus informācijas pieprasījumus no dažādām iestādēm.

Pieminējāt, ka likumos nav bijusi precīzi, detalizēti paredzēta kārtība, kā likvidējama šāda lieluma banka. Vai esat gatavi nākt klajā ar kādiem ieteikumiem par likumu un citu regulējumu uzlabošanu?

E. B. Daļa no mūsu procesa pieredzes jau tiek ņemta vērā. Piemēram, finanšu sektora «kapitālā remonta» paketē jau parādās tās lietas, kurām esam gājuši cauri par prasību pēc metodoloģijas izstrādes u. tml. Tas droši vien būtu ļoti svarīgs valstiskā līmenī iznākums no šī procesa, ka nākamajiem, kam būtu jāiet šis ceļš, tas būtu jau krietni skaidrāks. Tas arī mazinātu tos riskus, kas bija daudz apspriesti

pagājušogad. Tāpat jau esam iesnieguši priekšlikumus FKTK un arī Finanšu ministrijai. Tas nav noslēpums, ka kredītiestādes likvidācijas regulējums likumā ir knaps. Dažas lietas rudenī tika ielabotas, bet ar to nepietiek.

Kādu konkrētāku piemēru varat nosaukt?

A. K. Tie jautājumi ir diezgan specifiski, bet viens tāds ļoti vienkāršs piemērs ir tāds, ka Latvijas Bankā kontus var turēt tikai strādājošas bankas ar licencēm un maksātspējīgas bankas, kam vairs nav licences. Savukārt likvidējamās bankas it kā nevar – likums par tām klusē, tas ne aizliedz, ne atļauj, līdz ar to nav skaidrs, kā rīkoties.

E. B. Ja pašreizējo likuma normu interpretē tā, ka nedrīkst, tad likvidējamai iestādei ļoti daudz naudas būtu jātur kādā privātā bankā, kas, protams, būtu saistīts ar milzīgu risku kreditoriem.

Runa ir par to naudu, kas tiek uzkrāta, lai varētu izmaksāt bankas kreditoriem?

A. K. Jā. Tas likuma regulējums droši vien domāts gadījumam, ja tiek likvidēta Latvijā mazākā banka, – tad nav nekādas problēmas tai apkalpoties citā bankā, kas ir par to lielāka. Bet mūsu gadījumā ir otrādi – viss vietējais sektors,

ar ko mēs varam strādāt, ir mazāks par mums.

Likumdevējs neko tādu pat iedomāties nevarēja.

A. K. Tieši tā. Un tāpēc būtu ļoti svarīgi, lai likumdevējs šo bankas likvidēšanas gadījumu izmantotu kā pieredzes bāzi regulējumu uzlabošanai.

Kā rīkojaties tādā likumu robu situācijā, lai nebūtu aizkavēšanās vienlaikus arī nebūtu likumu pārkāpšanas?

A. K. Jautājums nav par to, ka kāds mēģinātu ko nelikumīgu darīt. Ja kaut kas nav atrunāts likumā, jāskatās analogijas, piemēri, citu valstu prakse.

E. B. Un arī jāmeklē vienošanās ar iesaistītajiem partneriem – valsts iestādēm, šajā gadījumā arī Latvijas Banku un citiem – par to, kāds šajā likumu robu situācijā būtu pareizākais risinājums gan kredītiestādei, gan arī no uzraudzības viedokļa un kas kopumā atbilst likuma rāmim. Protams, tas prasa laiku.

Pērn, drīz pēc ASV Finanšu noziegumu apkarošanas tīkla (FinCEN) paziņojumiem, kas noveda pie lēmuma par ABLV Bank pašlikvidēšanu, šīs bankas īpašnieki bija apņēmības pilni atspēkot pārmetumus. Vai esat saistīti arī ar to?

A. K. Vēl pirms likvidācijas bija

tas vērtības atgūšanu

FOTO - AIVARS LIEPIŅŠ, DIENAS MEDIJI

noteiktais periods, kurā bankas iepriekšējā vadība sniedza savus komentārus, nodrošināja papildu informāciju tajā daļā, kur bija redzams, ka tā informācija ir nepieciešama. Kopumā sadarbību ar regulatoriem un valsts iestādēm mums, protams, grūti komentēt, jo to parasti publiski neapspriež. Bet tas, ko praktiski mēs varam darīt, reducējas uz divām lietām – viena ir informācijas sniegšana (mēs runājam ar iesaistītajām pusēm, lai labāk saprastu vēsturi, kas tad ir bijis) un otra daļa ir tas, kas notiek tagad caur praktisko kreditoru pārbaužu procesu. Tā patiesība nāks gaismā vienā vai otrā veidā.

Domājat, ka pēc tam, kad EY un, ja vajadzēs, arī Finanšu izlūkošanas dienests būs pārbaudījuši visus kreditorus, ļāvuši izmaksāt tiem viņu naudu, tikai tad būs precīzāk redzams, cik pamatota bijusi bankas slēgšana?
A. K. Tas droši vien ir visskaidrākais rādītājs situācijā, kur ir tik daudz dažādu viedokļu, tik daudz informācijas asimetrijas, vai kā to nosaukt, jo šie procesi pēc būtības nav publiski, bet tajā pašā laikā publiski par tiem ir ļoti daudz izteikti viedokļi no dažādām pusēm un dažādiem skatpunktiem. Un tad beigās vie-

nīgais, kas paliek, ir skatīties uz darbiem. Un, kas attiecas uz darbiem, tad mums ir izveidots kreditoru pārbaužu process, kas ir pilnīgi neatkarīgs no likvidējamās bankas, proti, pie pārbaudēm strādā Polijas un ASV EY speciālisti, tādējādi mēs sagaidām, ka arī tas gala rezultāts būs neapšaubāms. Respektīvi, tie izvērtējumi sniegs kaut kādu objektīvu bildi par to, kas ar kreditoriem ir jādara tālāk.

Cik daudz kreditoru ir pieteikušies?

E. B. Ne visi, bet tuvu 100%.
A. K. Precīzu skaitli nepateiksim, jo tas mainās un vēl joprojām kāds piesakās, ja vēl nav to izdarījis. Vēl joprojām var pieteikties, ar to šis regulējums interesants atšķirībā no maksātnespējas regulējuma, kurā ir beigu datums.

E. B. Likvidācijas gadījumā likvidatori var noteikt termiņu, kurā kreditori var sākt iesniegt pieteikumus, lai pretendētu uz izmaksu ātrāk, tātad, lai būtu zināma prioritāte, ja laicīgāk piesakās. Bet arī tad, ja viņi pieteikumus tajā termiņā neiesniedz, mūsu gadījumā tas bija pērnā gada 18. septembris, tas nenozīmē, ka vilciens ir aizgājis, kā saka, prasījumus var iesniegt arī vēlāk, tikai tadā gadījumā attiecībā pret pārējiem kredito-

ABLV Bank likvidācija

- ABLV bija trešā lielākā banka Latvijā, lielākā privātā banka ar Latvijas kapitālu
- Bankas akcionāri lēmumu par pašlikvidāciju pieņēma pēc Eiropas Centrālās bankas un Vientotā neregulējuma valdes 2018. gada 23. februārī lemtā, ka ABLV Bank un tās meitas banka Luksemburgā jālikvidē atbilstoši vietējai likumdošanai
- FKTK pieteikumu par pašlikvidāciju apstiprināja 2018. gada 12. jūnijā, kas uzskatāms par ABLV Bank likvidācijas uzsākšanas dienu
- Kreditoru pieprasījumu pieņemšana sākās 2018. gada 18. jūnijā
- Noguldījumiem līdz 100 000 eiro izmaksā jau ir nodrošināta. Pakalpojumu no marta sākuma sniedz banka Citadele
- Izmaksas noguldītājiem ar atlikumu virs 100 000 eiro varētu sākties 2019. gada trešajā ceturksnī

riem izmaksā var notikt vēlāk.

Cik ilgs vispār šis process varētu būt?

E. B. Sākotnējā likvidācijas plānā termiņš ir trīs, pieci gadi. Tas ir skaitot no pagājušā gada 12. jūnija. Bet būsim reālisti, tas termiņš jau kavējas.

A. K. Te arī jāprecizē, par ko runājam – par juridiskas personas izdzēšanu no Komercreģistra vai par kreditoru prasījumu izmaksu. Tie arī noteikti būs dažādi datumi. No sākuma jāapmierina visas kreditoru prasības, pēc tam nāk akcionāru prasības, tad ir dzēšana no Komercreģistra.

Cik liela loma šobrīd ir akcionāriem?

E. B. Likums ļoti ierobežo akcionāru lomu. Proti, tiklīdz sākusies likvidācija, tā akcionāru sapulcei vienīgā svira vai vienīgais veids, kā viņi var ietekmēt likvidāciju, ir iecelt vai atsaukt no amata likvidatorus. Visu pārējo procesu dara likvidatori, un viņu darbu uzrauga FKTK. Akcionāriem nav nekādas ietekmes pār to, kā notiek likvidācijas process, – ne par termiņiem, ne par kreditoru prasību apmierināšanu vai neapmierināšanu, ne par rīcību ar aktīviem viņiem vairs nav nekādas teikšanas. Protams, akcionāriem ir tiesības saņemt zināmu informāciju par procesu kopumā, likvidatori sniedz atskaites akcionāriem par progresu.

No tā izriet, ka akcionāri ieinteresēti, lai likvidatoru darbs būtu maksimāli efektīvs.

E. B. Jā, protams, jo akcionāri saņem savus prasījumus paši pēdējie. Ko tas nozīmē? Klientiem, kuriem bankā ir noguldījumi, ir jāizmaksā visa viņu noguldījumu summa, bet, tā kā bankai bija arī liela aktīvu bāze ar nekustamajiem īpašumiem u. c., protams, tas, cik

paliks akcionāriem, atkarīgs no tā, cik efektīvi šajā laikā šie aktīvi tiek apsaimniekoti un cik efektīvi tie tiek realizēti. Līdz ar to, protams, akcionāri ir ieinteresēti, lai likvidatori būtu profesionāli.

Un kā jums veicas ar īpašumu apsaimniekošanu?

A. K. Bankas bilancē ir dažāda veida aktīvi. Jau sākot likvidāciju, te bija ļoti liels naudas atlikums, tad lielākās pozīcijas bija vērtspapīru portfelis, kredītu portfelis un tas, ko jau pieminējāt, – nekustamā īpašuma saimniecība. Uz šo brīdi pakāpeniski esam realizējuši vērtspapīru portfeli, tāpat strādājam ar kredītportfeļa atgūšanu, atbalstot arī klientu refinansēšanos...

Jo kredītu līgumi ir ar ilgtermiņiem?

A. K. Ir dažādi kredītprodukti – ir īstermiņa un ir ilgtermiņa, katram no tiem vajadzīga specializēta pārvaldīšana. Ja vēl runājam par kompetenci, jā-saka, nekā liels jau nav maiņītes bankā – likvidatora loma ir līdzvērtīga bankas valdes locekļa lomai, mums vēl joprojām ir nedaudz zem 300 cilvēkiem liela bankas darbinieku komanda, tikai darbs orientēts nevis uz kredītu un citu produktu piedāvājumu, bet gan uz kredītu uzraudzību un atgūšanu. Turklāt arī atgūšanas pozitīvā nozīmē – juridiskajām personām tirgus standarts ir aizdevumi uz termiņu līdz pieciem gadiem, tie mums dzēšas visātrāk, jo termiņi iet uz beigām, tāpat notiek arī refinansēšanās, kad uzņēmumi citās bankās ņem citus kredītus, pie reizes pārfinansējot arī iepriekšējās saistības. Kreditoru prasību apmierināšanai esam uzkrājuši jau apmēram 1,6 miljārdus eiro, kas atrodas drošā glabāšanā Latvijas Bankā un gaida brīdi, kad varēs tikt izmaksāti.

Cik liela summa kopumā būs nepieciešama?

A. K. Kreditoru prasību apmierināšanai būs nepieciešami nedaudz virs diviem miljārdiem eiro. Bet ir vēl laiks, lai atlikušo summu savāktu.

Kas paliks akcionāriem? Uzņēmumi?

A. K. Akcionāru kapitāls ir nedaudz zem 300 miljoniem, to, kādā formā tas būs, redzēsim pēc tā, kas būs atlicis bilancē tajā brīdī, kad kreditoru prasījumi būs dzēsti. Tad būs jāpieņem lēmums, kā arī akcionāriem sadalīt viņu daļu. Jāņem arī vērā, ka akcionāru ir vairāk nekā simts, lai arī zināmākie ir divi lielākie.

E. B. Skaidrs, ka pašlaik šis jautājums nav tas primārākais likvidācijas dienaskārtībā.

Kā tie uzņēmumi, kas pieder ABLV Bank, tiek pārvaldīti? Kā redzam, būvdarbi Skanstes apkaimē turpinās.

A. K. Šo uzņēmumu likteņi ir dažādi. Ir tādi, kas bijuši cieši saistīti ar bankas darbu un tāpēc jau ir likvidācijas procesā. Teiksim, mēs nesam atteicāmiem no brokeru licences vienam no saviem uzņēmumiem. Tad ir uzņēmumi, kas

Finanšu sektora «kapitālā remonta» paketē jau parādās tās lietas, kurām esam gājuši cauri

Eva Berlaus

Kādus secinājumus par nepieciešamiem likumu uzlabojumiem nesis ABLV bankas likvidācijas gadījums?

JĀNIS REIRS
FINANŠU MINISTRS

13. jūnijā Saeima trešajā lasījumā pieņēma grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) likumā, kā arī Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma

finansēšanas novēršanas (NILLTFN) likumā un Kredītiesāžu likumā. Tie paredz veikt pasākumus, lai īstenotu valdības izsludināto prioritāti – finanšu nozares «kapitālo remontu».

Uzskatu, ka valdības īstenotā finanšu sektora reforma ir kvalitatīvi sagatavota, tā ir stratēģiski un mērķtiecīgi vadīta, lai stiprinātu Latvijas spējas cīnīties ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, kā arī pilnveidotu kredītiesāžu likvidācijas regulējumu. Valdības īstenotās reformas mērķis ir stiprināt finanšu sektora regulatoru un tā spējas cīnīties pret finanšu noziegumiem, kā arī koordināciju ar partneriem efektīva rezultāta sasniegšanai. Latvijas finanšu sektors nav atrauts no starptautiskajām norisēm, tāpēc turpinām nepieciešamās reformas, lai pilnveidotu atbildīgo kontroles iestāžu funkcijas, pilnvaras un atbildību, kā arī izslēgtu aizdomīgu darījumu iespējamību.

Likvidatoru iesniegtie priekšlikumi ir jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku. Tie neskar tikai Finanšu ministrijas kompetencē esošos jautājumus, un tiem nepieciešams atbilstošs ietekmes izvērtējums.

Sadarbība ir arvien konstruktīvāka. Bankas likvidācija, protams, notiek FKTK striktā uzraudzībā

Andris Kovaļčuks

Kā Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) vērtē ABLV Bank likvidācijas gaitu?

PĒTERS PUTNIŅŠ
FKTK PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Uzrauga kontrolēta komercbankas pašlikvidācija mūsu valstī notiek pirmo reizi. Es droši varu sacīt, ka šis ir unikāls piemērs Eiropas mērogā. Savā ziņā 2018. gads turpmāk būs atskaites

punkts jaunam posmam Latvijas ekonomikas vēsturē – arī tadā veidā iespējams īstenot bankas likvidāciju Latvijā. Šī pieredze noteikti noderēs turpmāk finanšu sektora uzraudzībā.

Patlaban banka pakāpeniski tuvojas izmaksu procesam. Ir intensīva darba posms gan likvidatoru pusē, gan FKTK darba grupai, kura uzrauga šo procesu. Regulāri izvērtējam saņemto informāciju. Kreditoru naudas pārbaudi ir sācis starptautiskais konsultants EY. Turpmāko izmaksu saraksti tiks iesniegti FKTK ekspertiem izvērtēšanai, kur vēlreiz skatīsim kreditoru lietas, t. sk. izlases veidā nodrošinot pārbaudes no mūsu puses. Prognozējam, ka visdrīzāk vasaras beigās saņemsim pirmos sarakstus, saņemsim arī informāciju par, iespējams, kādu aizdomīgu darījumu pazīmēm, attiecīgi šīs ziņas nododot tālāk citām iestādēm. FKTK turpinās uzraudzīt izmaksu norisi visā pašlikvidācijas gaitā, arī likvidatoru darbību aktīvu pārvaldīšanā. Uzskatu, ka pašlikvidācijas procesa ievirzīšana konstruktīvās slīdēs ir nozīmīgs FKTK komandas veikums, jo tikai tas ir veids, kādā varam realizēt likvidējamās bankas klientu naudas kontroli, lai novērstu iespēju, ka tiek izmaksāta, iespējams, nelegāli iegūta nauda.

pārsvarā darbojas nekustamo īpašumu jomā, kuriem pērn bija likviditātes problēmas, jo viņu konti, protams, iepriekš bija ABLV bankā un, sākot ar 23. februāri, viņi vairs nevarēja piekļūt saviem naudas līdzekļiem. Meklējām veidus, kā likviditāti nodrošināt, uzņēmumiem savstarpēji sadarbojoties, jo tur nepazuda biznesa, viņi turpināja gūt ienākumus, piemēram, iznomājot nekustamos īpašumus vai sniedzot kādus pakalpojumus. Tālāk jāskatās, kā parei-

zāk rīkoties ar šiem uzņēmumiem, lai tā vērtība, ko potenciāli varam realizēt naudas izmaksai kreditoriem un potenciāli arī bankas akcionāriem, ir optimāla. Lemjot par aktīvu pārvaldi, mums ir svarīgi balansēt šīs visas intereses starp ātru naudas atgūšanu un adekvātas vērtības atgūšanu.

E. B. Daži būvdarbi vēl turpinās tieši tāpēc, ka ir pieņemts lēmums, ka tā ir labākā rīcība, lai pēc iespējas saglabātu vērtību, nodrošinātu, ka tā ir maksimāla. ●